

SÄKERHETSBESTÄMMELSER VID SJÖVERKSAMHET

Reglernas giltighet

Dessa bestämmelser gäller vid all segling med scouter och vid enskild segling med omyndig befälhavare med kårens egna och inhyrda båtar. Med segling avses i detta dokument all sjöverksamhet i Sollentuna Södra Scoutkår (SSS), även t.ex. paddling av kanoter eller andra flytetyg. Bestämmelserna skall i tillämpliga delar även gälla de privata båtar som deltar i kårens seglingar och läger. De grundas på Svenska Scoutförbundets "Scoutsäkert" från 1992 och reviderad 2000 samt tidigare versioner av Säkerhetsbestämmelser vid sjöverksamhet.

Detta dokument innehåller följande avsnitt:

1. "Säkerhetsbestämmelser vid sjöverksamhet - Ordningsregler och Jollesegling" som presenterar Ordningsregler samt säkerhetsbestämmelser som främst avser jollesegling för scouter och andra deltagare med behörigheterna Gasten och Rorsman
2. "Säkerhetsbestämmelser vid sjöverksamhet - Ledare" med fokus på körning av motorbåt samt rollen som Seglingsansvarig
3. "Säkerhetsbestämmelser vid sjöverksamhet - Befälhavare för kölbåt" som främst avser kölbåtssegling för äldre scouter med behörigheterna Skeppare, Skärgårdsskeppare och Eskaderskeppare
4. "Säkerhetsbestämmelser vid sjöverksamhet - Segling utanför Edsviken" som beskriver förutsättningarna för eskadersegling eller segling med enskild båt utanför Edsviken
5. "Säkerhetsbestämmelser vid sjöverksamhet - Båtkommitté och Kårstyrelse" som sammanfattar ansvar och behörigheter för såväl Båtkommittén (BK) samt Kårstyrelsen (KS)

Avsnitten 1-3 anslås i Skutan medan övriga avsnitt finns tillgängliga i Skutan samt på Filarkivet.

Följande dokument används i tillägg till "Säkerhetsbestämmelser för sjöverksamhet" som underlag för att fatta beslut eller planera seglingsaktiviteter. Dessa dokument finns uppdaterade i filarkivet och i en pärm i kajutan.

- Beslutsstöd för Seglingsansvarig*
- [Teoriprov](#) med [Instruktioner för genomförande och rättning av prov](#) samt [Checklistor Sjömärken](#)
- [Blankett](#) för Målsmans godkännande vid lån av Optimist, 2-krona eller RS Quest
- Blankett för Målsmans godkännande för Skärgårdsskeppare under 18 år att ansvara för egen båt samt att få segla utom synhåll från Eskaderskeppare*
- Planeringsunderlag för långsegling*
- [Välkommen ombord](#)
- Kontrakt för uthyrning av båtar*

Dokument och avsnitt som är märkta med * ovan är fortfarande under bearbetning och eventuella otydligheter eller konflikter mellan dessa dokument i utkast och den här versionen av Säkerhetsbestämmelser för sjöverksamhet löses i diskussion mellan BK och KS. När dokumenten godkänns av KS kommer * ovan att tas bort för respektive dokument.

1. SÄKERHETSBESTÄMMELSER VID SJÖVERKSAMHET - ORDNINGSREGLER OCH JOLLESEGLING

ORDNINGSREGLER:

1. **Flytväst på!** Under all sjöverksamhet skall alla deltagare, ledare och besökare ha på flytväst som är ordentligt knäppt när de befinner sig på bryggan eller i båt.
2. **Simma 200 m!** Alla i sjöverksamheten ska kunna simma 200 meter för att få vara i båt.
3. **Spring inte!** På bryggan rör sig alla deltagare lugnt och springer inte.
4. **Rätt grejer med!** Innan bryggan lämnas kontrollerar besättningen att båten har rätt utrustning.
5. **Kolla med ledare!** Innan segling från bryggan behövs godkännande från avdelningens ledare.
6. **Sitt ner i båten!** Under segling sitter alla ner i båten om inte arbete kräver att en står upp.
7. **Undvik kollision!** Alla ska alltid försöka att undvika kollision mellan båtar.

Säkerhetsutrustning för optimist	Säkerhetsutrustning för 2-krona / RS quest
1-2 besättningsmedlemmar Förtamp Paddel eller praddel Öskar	1-5 besättningsmedlemmar Förtamp Paddel Revtampar (vid behov) Lanterna eller reflex vid behov

Gasten

Krav:

- Kunna simma 200 meter
- Kunna segla optimist
- Kunna rigga på och av en optimist
- Kunna slå knoparna stopp-åtta och dubbelt halvslag om egen part
- Deltagit på minst fyra Seglingsmöten
- Kunna ordningsreglerna ovan
- Kunna säkerhetsutrustningen för optimist
- Kunna de vanligaste väjningsreglerna
- Kunna 20 vanliga sjötermer

Befogenheter:

- Delta i sjöscoutseglingstävling och eskadersegling med jolle

Gasten delas ut och dras in av avdelningsledare.

Rorsman

Krav:

- Ha märket Gasten
- Kunna segla 2-krona och RS quest
- Kunna rigga på och av en 2-krona och RS quest
- Kunna reva storseglet
- Kunna kapsejsa och vända tillbaka båten
- Kunna slå knoparna råbandsknop, skotstek och dubbelt halvslag
- Ha viss förståelse om sjökort
- Känna till allemansrätten till sjöss

Befogenheter:

- Låna Optimist, 2-krona och RS Quest inom Edsviken med målsmans godkännande (i form av underskriven blankett då man är under 18)

Rorsman delas ut och dras in av avdelningsledare.

2. SÄKERHETSBESTÄMMELSER VID SJÖVERKSAMHET - LEDARE

Vid Seglingsmöte krävs:

1. Minst en Följebåt (dvs. en motorbåt med 2-3 ledare och rätt säkerhetsutrustning) vid segling med endast en avdelning. Minst två Följebåtar vid segling med två eller fler avdelningar.
2. Används bara det minsta antalet Följebåtar ska även en provstartad och startklar motorbåt finnas vid bryggan.
3. Minst 3 ledare ska vara närvarande varav en uppfyller kraven för, och utses till Seglingsansvarig.
4. Förteckning över deltagare ska föras av respektive avdelning för varje tillfälle.

Vid ett Seglingsmöte får man:

- Segla i Edsviken med alla båttyper oavsett besättningens behörighet.

Säkerhetsutrustning för Följebåt:

(Om något av detta inte finns räknas motorbåten inte som Följebåt utan som Instruktionsbåt)

Mobiltelefon	Lanterna (endast vid mörker)	Komradio
Trycktank med tillräckligt bränsle	Bogseringslina	2-3 ledare
	Åror/paddlar	(1 eller 4 ledare för Instruktionsbåt)

Motorbåtsbevis

Krav:

- Kunna ordningsreglerna.
- Kunna säkerhetsutrustningen för följebåt
- Kunna iordningställa motorbåten innan och efter Seglingsmöte
- Kunna köra och lägga till med kårens motorbåtar, både med rorkult och styrpulpet
- Kunna hantera en man-över-bord-situation från motorbåt
- Kunna genomföra en mycket enkel felsökning vid motorproblem
- Kunna bogsera en jolle
- Känna till hur man från motorbåt kan assistera vid en kapsejsning

Befogenheter:

- Köra Följebåt eller Instruktionsbåt vid Seglingsmöte
 - Köra motorbåt vid andra tillfällen, t.ex. på hajk.
- Motorbåtsbevis delas ut och dras in av Motorbåtsutbildare beslutade av BK.

Seglingsansvarig för respektive avdelning

Krav:

- Är ledare i kåren
- Har Motorbåtsbevis
- Är minst 18 år
- Kan Säkerhetsbestämmelserna för ledare
- Har tillräcklig erfarenhet och bedöms som lämplig

Ansvar:

- Vid varje möte ta beslut om segling är säkert med hänsyn till deltagarnas och ledarnas antal, erfarenhet och kompetens, båttyp, antal båtar, väder och vind, mm
- Ta ansvar för att kårens säkerhetsbestämmelser följs
- Bära reflexvästen i rätt gren-färg väl synligt hela mötet
- Se till att eventuella fel som upptäcks anmäls till BK

Befogenheter:

- Låta ledare utan Motorbåtsbevis tillfälligt köra motorbåt efter att ha givit tillräckliga instruktioner
 - Göra undantag från obligatorisk utrustning. Detta ska bara ske i undantagsfall och säkerheten får inte påverkas.
- Behörigheten att vara Seglingsansvarig uppnås automatiskt då ledaren uppfyller alla kraven.

3. SÄKERHETSBESTÄMMELSER VID SJÖVERKSAMHET - BEFÄLHAVARE FÖR KÖLBÅT

Skeppare

Om en scout uppfyllt alla krav men inte är tillräckligt gammal delas vit stjärna ut. Den ger inga befogenheter, men kan bytas mot en gul när åldern är inne.

Krav (allmänna):

- Ha märket Rorsman*
- Vara minst 16 år gammal

Krav (praktiska):

- Ha deltagit i minst 3 st helgseglingar (eller motsvarande) med kölbåt*
- Kunna iordningställa en kölbåt och dess utrustning före och efter segling
- Kunna klara en man-över-bord-situation från kölbåt
- Kunna reva segel under gång på kölbåt
- Kunna kasta loss och lägga till i "alla" väder och vid olika förtöjningsobjekt
- Kunna navigera inomskärs i farled och i oprickade vatten**
- Kunna de tekniska detaljerna som krävs för att hantera en kölbåt, t.ex. viss motorkunskap, hantera elsystemet och förstå dess begränsning
- Kunna använda kölbåtens säkerhetsutrustning

Krav (teoretiska):

- Kunna utprickningssystemet**
- Kunna de vanligaste beteckningarna i sjökortet**
- Kunna allemansrätten**
- Kunna förstå innebörden i sjörapporten**
- Kunna vara med vid val av natthamn
- Känna till kårens säkerhetsbestämmelser
- Känna till de vanligaste nödsignalerna**
- Känna till de vanligaste lanternorna**
- Kunna ge första hjälpen och L-ABCDE**

Befogenheter:

- En Skeppare får vara befälhavare på kölbåt under eskadersegling då båt med Eskaderskeppare finns inom synhåll.

Skepparen delas ut och dras in av Eskaderskeppare.

Skärgårdsskeppare

Krav (allmänna/praktiska):

- Ha märket Skeppare
- Ha fungerat som Skeppare på kölbåt under eskadersegling där navigering i mörker genomförs*/**
- Kunna genomföra enklare reparationer ombord

Krav (teoretiska):

- Inneha NFBs Förarintyg för fritidsbåt
- Kunna kårens säkerhetsbestämmelser
- Kunna de vanligaste lanternorna**
- Kunna välja en säker natthamn

Befogenheter:

- Skärgårdsskeppare får segla kårens kölbåtar då minst en Skeppare ingår i besättningen. Om Skärgårdsskepparen är under 18 år fordras målsmans godkännande i form av underskrift
- Segla utom synhåll från Eskaderskeppare

Skärgårdsskepparen delas ut och dras in av KS eller BK.

Eskaderskeppare

Krav:

- Ha märket Skärgårdsskeppare
- Vara minst 18 år gammal
- Bedömts ha tillräcklig erfarenhet och vara lämplig

Befogenheter:

- Får vara ledare vid eskadersegling
- Får examinera märkena Skeppare och Skärgårdsskeppare
- Får dela ut och dra in märket Skeppare

Eskaderskepparen delas ut och dras in av KS.

* Examinande Eskaderskeppare kan göra undantag från detta krav om erfarenhet har visats på annat sätt

** Dessa krav kan uppfyllas genom lämplig behörighet enligt NFB-intyg. Se Bilaga 1 för vilka krav som uppfylls av vilka intyg.

4. SÄKERHETSBESTÄMMELSER VID SJÖVERKSAMHET - SEGLING UTANFÖR EDSVIKEN

Vid segling utanför Edsviken krävs:

- Att följande information ges till ansvarig kontaktperson från BK, samt antecknar detta i seglingsjournalen, innan avfärd:
 - Båtens namn
 - Befälhavarens namn och telefonnummer samt telefonnummer till anhörig
 - Besättningens namn och telefonnummer samt telefonnummer till anhörig
 - Landkontaktens namn och telefonnummer
 - Planerad avgångstid
 - Preliminär seglingsrutt
 - Beräknad hemkomsttid
 - Brister i fråga om materiel
- Daglig uppdatering till landkontakt i form av:
 - För navigationen viktiga händelser (avgång, ankomst, motorgång m.m.)
 - Eventuella väderobservationer

	Vid segling med enstaka båt (inom kårens verksamhet)	Vid eskadersegling (inom kårens verksamhet)
Kölbåt	- Seglingstillstånd från ansvarig kontaktperson från BK - Minst en Skärgårdsskeppare och en Skeppare - Att Befälhavaren tagit del av skriften "Välkommen Ombord"	- Seglingstillstånd från ansvarig kontaktperson från BK - Eskaderskeppare - Befälhavare med minst märket Skeppare på varje båt - Att Befälhavaren på varje båt har tagit del av skriften "Välkommen Ombord"
Jolle	- Seglingstillstånd från ansvarig kontaktperson från BK - Alla ombord har märket Rorsman - Mobiltelefon i tillägg till övrig säkerhetsutrustning för båttypen	- Seglingstillstånd från ansvarig kontaktperson från BK - Eskaderskeppare i Följebåt - Alla ombord har märket Gasten

Säkerhetsutrustning för Seacat / J17

2-6 besättningsmedlemmar	Förbandslåda	Livbojsljus
Ankare med lina	Brandsläckare	Kniv
Paddel	Hansalina	2 förtöjningslinor
Motor och tank	Mobiltelefon	"Välkommen ombord"
Sjökort och kompass		

5. SÄKERHETSBESTÄMMELSER VID SJÖVERKSAMHET - BÅTKOMMITTÉ OCH KÅRSTYRELSE

Båtkommitténs (BK) ansvar och befogenheter:

1. BK ansvarar för underhåll av segelbåtar och motorbåtar
 - Ansvara för sjösättning och upptagning av båtar samt vinterförvaring.
 - Se till att båtarna hålls sjövärdiga under säsongen.
 - Se till att båtarnas utrustning finns och fungerar.
 - Vid inlåning av båtar som inte är kårens, kontrollera att dessa är sjövärdiga samt att befälhavaren för båten har den kompetens som krävs.
 - Vid större skador meddela detta till KS och be ansvarig (t.ex. Seglingsansvarig, Befälhavare eller Eskaderskeppare) skriva en tillbudsrapport som delas med KS.
 - För större inköp, ta fram ett budgetförslag som delas med KS som beslutsunderlag.
2. BK ansvarar för att ge seglingstillstånd och hantera avvikelser från kårens säkerhetsbestämmelser
 - Ge seglingstillstånd för segling utanför Edsviken. Seglingstillstånd för segling utanför Edsviken ges av två aktiva BK-medlemmar i förening. Båda ska vara minst 20 år gamla.
 - Ge tillstånd för att genomföra Seglingsmöte vid andra platser än Edsviken, t.ex. på läger
 - Besluta hur eventuella avvikelser från kårens säkerhetsbestämmelser bör hanteras om evenemang/lägerplatser har egna regler.
3. BK ansvarar för att utse utbildare för Motorbåtsbevis, dela ut märket Skärgårdsskeppare och föreslå Eskaderskeppare
 - Besluta om vilka som får fungera som utbildare för Motorbåtsbevis. Utbildare för Motorbåtsbevis får dela ut och dra in Motorbåtsbevis.
 - Dela ut och dra in märket Skärgårdsskeppare.
 - Lämna rekommendation till KS gällande utdelning av märket Eskaderskeppare.
4. BK ansvarar för att rätt information ges till seglande avdelningar inför seglingssäsongen, exempelvis på sjöledardagar.

Efter Kårstämman, när en ny BK är tillsatt, ansvarar BK för att fördela ansvarsområdena inom BK och att informera KS om hur ansvaret fördelas (viktigast för punkt 2 och 3 ovan).

Kårstyrelsens (KS) ansvar/befogenheter:

1. KS har redaransvaret; dvs att KS är ansvarig för båtarnas sjövärdighet.
2. KS skall utse lämplig ansvarig för båtbesiktning som inför varje seglingssäsong besiktigar kårens kölbåtar för att säkerställa sjövärdighet. Vid inträffad skada som äventyrar en kölbåts säkerhet, skall besiktning snarast ske av ansvarig för båtbesiktning. All besiktning ska protokollföras och KS ska informeras att besiktningen har skett.
3. KS ska uppdatera, tillhandahålla och se till att Säkerhetsbestämmelserna vid sjöverksamhet följs.
4. KS får dela ut märket Skärgårdsskeppare, dela ut märket Eskaderskeppare samt har befogenhet att dra in samtliga behörigheter.
5. KS får bestämma att undantag görs från Säkerhetsbestämmelserna vid sjöverksamhet.

BILAGA 1 - KRAV SOM UPPFYLLS GENOM INTYG FRÅN NÄMNDEN FÖR BÅTLIVSUTBILDNING (NFB)

Skeppare	Motsvarande NFB-behörighet
Kunna navigera inomskärs i farled och i oprickade vatten	INTYG - Båtpraktik
Kunna ge första hjälpen och L-ABC	KUSTSKEPPARINTYG
Kunna utprickningssystemet	FÖRARINTYG för fritidsbåt
Kunna de vanligaste beteckningarna i sjökortet	FÖRARINTYG för fritidsbåt
Kunna allemansrätten	FÖRARINTYG för fritidsbåt
Kunna förstå innebörden i sjörapporten	FÖRARINTYG för fritidsbåt
Känna till de vanligaste nödsignalerna	FÖRARINTYG för fritidsbåt
Känna till de vanligaste lanternorna	FÖRARINTYG för fritidsbåt
Skärgårdsskeppare	
Ha fungerat som Skeppare på kölbåt under eskadersegling där navigering i mörker genomförts	Kravet för "navigering i mörker" kan uppfyllas genom INTYG - båtpraktik/mörker
Kunna de vanligaste nödsignalerna	FÖRARINTYG för fritidsbåt
Kunna de vanligaste lanternorna	KUSTSKEPPARINTYG